UUTISET

PÄIVÄN PUNKTI

Kunta uusiksi

Jyrki Kataisen hallitus on kirjoittanut ohjelmaansa kuntauudistuksen. Uudistusta on ajettu kuin käärmettä pyssyyn. Käärmeen pyssyyn tunkijaksi on joutunut kuntaministeri Henna Virkkunen.

Hallituksen tavoitteena on noin 70 kuntaa. Se tarkoittaa sitä, että neljästä kunnasta häviää kolme. Kuntien rajat on piirretty samalla tavalla kuin britit piirsivät siirtomaavallan aikana hallintoalueiden rajat Afrikassa. Kirjoituspöydän ääressä.

Kuntauudistuksen tarkoitus on vahvistaa kuntia. Puhutaan peruskunnista, jotka pystyisivät nykyistä paremmin huolehtimaan palveluista. Tavoite onkin mitä parhain.

Ajatus siis on, että kun kunnat pannaan yhteen, säästetään rahaa. Kun kahden kunnantalon asemesta tarvitaan vain yksi, säästyy hallintokuluissa.

Ajatus kuulostaa kauniilta, mutta on todellisuudessa ihan muuta. Suurten kuntien byrokratia on suurempaa kuin pienten. Tähän mennessä ei ole säästetty penniäkään sillä, että on tehty pakkoliitoksia.

Kuntien, ja Suomen, todellinen ongelma on ikärakenne. Suomi harmaantuu ja entistä suurempi osa väestöstä siirtyy reserviin. Huoltosuhde eli työssä käyvien ja eläkettä tai muuta etuutta nauttivien suhde pienenee.

Harmaantuva väestö tarvitsee mm. terveydenhuollon palveluja. Kun ihmisten elinikä jatkuu, palvelujen tarve kasvaa kasvamistaan. Muutaman kymmenen vuoden kuluttua meillä on tuhansittain ihmisiä, jotka ovat täyttäneet sata vuotta.

Mikään kuntauudistus ei ratkaise tätä väestöongelmaa. Ihmiset tarvitsevat samat terveyspalvelut niin pienessä kuin isossa kunnassa.

Kuntien pakkoliitosten asemesta Suomi tarvitsisi terveydenhuollon uudistamisen. Tämä on kuitenkin osoittanut mahdottomaksi alati riitelevien osapuolten ja poliittisten irtopisteiden keräämisen vuoksi. Terveydenhuolto ei ainakaan halpene siitä, että julkisten palvelujen rinnalle on tuotu yksityiset firmat kuorimaan kermaa. Kansa maksaa molemmat.

Kuntauudistus hallituksen kaavailemalla tavalla tulee epäonnistumaan. Se on silti laiha lohtu. Ongelmien ratkaisu ei ainakaan helpotu.

Henna Virkkunen on laitettu miinanpolkijaksi, josta on helppo tehdä syntipukki, jos kaikki menee pieleen.

Siellä tiellä, että kaikki menee pieleen, ollaankin jo tukevasti.

LAURI KONTRO
on Maaseudun Tulevaisuuden päätoimittaja.
lauri.kontro@maaseuduntulevaisuus.fi

Kuljetusyrityksillä kustannuspaineita

Kustannukset nousevat, mutta kuljetusten hinnat eivät pysy tahdissa mukana. Siinä on Suomen kuljetus ja logistiikalle SKAL:lle haastetta ensi vuodelle.

Kuljetusyritysten ongelma on, että ne eivät välttämättä uskalla nostaa hintoja riittävästi kattaakseen nousevat kustannukset, arvioi Suomen kuljetus ja logistiikan SKAL:n puheenjohtaja **Ahti Myllys**.

”Kysyntä romahti viime vuoden lopulla ja kilpailutilanne on tiukka. Yrittäjät pelkäävät, että urakat menevät kilpailijalle, jos hintoja korottaa liikaa”, Myllys sanoo.

Puolet SKAL:n yrittäjistä arvioi lähitulevaisuuden korotustarpeeksi 4–8 prosenttia. Kolmannes vastaajista arvioi hinnankorotustarpeen olevan 10–20 prosenttia.

SKAL kysyi jäseniltään alan näkymiä ensi vuodelle kuljetusbarometrissä.

”Viime ja tämän vuoden verojen korotukset tuovat kustannuksia 12 prosenttia lisää. Hintojen korotuksen tarve on tunnustettu, mutta ne eivät välttämättä toteudu”, Myllys huokaa.

Viime vuoden lopulla yrityksistä puolet ei ollut nostanut hintoja.

PENTTI VÄNSKÄ

Eläintenkuljetus on erikoisala, jolla ei ole niin paljon kilpailua kuin muilla, Ari Karttunen sanoo.

Eläinkuljetuksissa vähän kilpailua

Pohjois-Savossa eläinkuljetuksia ajavalla autoilija **Ari Karttusella** menee hieman paremmin. Hänellä on toistaiseksi voimassa oleva kuljetussopimus ja polttoaineen veronkorotukset siirrettiin suoraan hintoihin.

”Eläintenkuljetus on erikoisala, jolla ei ole niin paljon kilpailua kuin muilla. Eläinten käsittelyyn tarvitaan lupa ja autossa on kallis käsintehty erikoisalusta. On siinä tietysti isompi riskikin, jos ajoa ei olekaan”, Karttunen sanoo.

Kysyntä romahti viime vuoden lopulla ja kilpailutilanne on tiukka.
AHTI MYLLYS

Kynnys vaihtaa toiselta alalta eläinkuljetuksiin on suuri. Toisin on maidonkuljetuksessa.

”Maitopuolella meijeri omistaa usein säiliöt, mittalaitteet ja pumput. Autoilija omistaa vain alustan. Perusalustoja on monella yrittäjällä vapaana, jos kuljetukset jollain muulla alalla vähenevät”, Karttunen sanoo.

Karttusella on yksi auto ja hän kuljettaa nautoja.

Kuljetukset riippuvat viennistä

Kuljetusala on riippuvainen Suomen viennistä. Kuljetukset vähentyvät viennin vähentymisen tahtia. Erityisesti metsäteollisuus työllistää autoilijoita.

”Metsäpuoli työllistää äkkiä, paljon kalustoa ja monessa työvaiheessa. Lisäksi metsäteollisuus on merkittävä kemikaalien kuljetusten ostaja”, Myllys sanoo.

Karttusen mukaan moni yrittäjä Kuopion seudulla on kovilla.

”Autoilijat eivät pysty aina siirtämään kustannusten nousua hintoihin, joten katteita joudutaan kaventamaan. Siinä voi käydä huonosti”, Karttunen sanoo.

Monelle on käynytkin. Viime vuonna yli 200 SKAL:n jäsentä teki konkurssin.

”Edes 1990-luvun laman aikaan konkurssitahti ei ollut yhtä kova”, Myllys sanoo.

Suomen asiakastiedon mukaan kuljetusyrityksillä oli viime vuonna erityisen paljon maksuvaikeuksia.

Vain yksi kymmenestä kuljetusyrityksestä arvioi kannattavuutensa paranevan ensi vuonna.

Lisäksi autoilijat toivovat viranomaisilta ripeitä otteita kilpailua vääristävän harmaan talouden kitkemiseksi. Kyselyyn vastanneista yrittäjistä 90 prosenttia toivoi viranomaisten tehovalvontaa harmaan talouden torjunnassa.

AIMO VAINIO

UUTISTAUSTA

Venäjä käy yli ymmärryksen

Käytin vuodenvaihteen perehtymällä Venäjään kolmen tietäjän johdolla. Jokainen heistä lähestyi aihetta omasta näkökulmastaan, ja kukin omalla tutkimusmenetelmällään. Yksi oli tutkija, toinen toimittaja ja kolmas runouden ystävä.

Samalla kun painiskelin aiheen parissa, Helsingin Sanomien kolumnisti **Olli Kivinen** antoi isän kädestä turvallisuuspolitiikan peruskysymyksissä kompasteleville presidenttiehdokkaille (HS 3.1.). Venäjästä hän opasti näin: Venäjä on vajoamassa uuteen pysähtyneisyyden aikaan, eikä kukaan tiedä, millainen se on vaikkapa kymmenen vuoden kuluttua.

Hyväksytyn politiikan teorian tulee täyttää kolme vaatimusta. Sen avulla on kyettävä järjestämään menneisyyden tapahtumat mielekkäällä tavalla, sen on osattava selittää nykyisyyttä ja lisäksi ennustaa tulevaa. Mitään yleisesti hyväksyttyä ”Venäjän teoriaa” ei ole.

Kevyt kalupakki

Useimmat politiikan teoriat ovat syntyneet läntisten yhteiskuntien toiminnan ymmärtämisen tarpeista käsin. Siksi huolellisinkin Venäjän tutkija joutuu havaitsemaan työkalupakkinsa kevyeksi, kun pitää selittää yhteiskuntaa, jota hallitaan korruption, petosten sekä lakien yläpuolella olevan väkivaltakoneiston avulla.

Läntisten oppien soveltaminen tuottaa tulokseksi vain sen, ettei Venäjä ole demokratia eikä markkinatalous, eikä sitä hallita lakien avulla. Mutta mitä se sitten on ja miten sitä hallitaan?

Läntisten teorioiden rakennuspuina ovat empiiriset havainnot. Niitä voidaan tehdä, jos hallinto toimii rehellisesti ja läpinäkyvästi.

Ystäväni esitti asiasta esimerkin: Kun Neuvostoliitossa tehtiin ensimmäinen väestönlaskenta, tulokset alistettiin Josef Stalinin vahvistettaviksi. Hän ei luvuista pitänyt, vaan muutti ne mieleisikseen. Kaikki viisivuotissuunnitelmat rakennettiin näiden väärennettyjen väestötilastojen varaan. Sen jälkeen väärennettiin kaikkien viisivuotissuunnitelmien toteutumista kuvanneet tilastot.

Jos nyt joku saisi käsiinsä kaikki neuvostoajan taloustilastot, mitä hän oppisi tuon ajan taloudellisesta todellisuudesta?

Korruption vaikutusten arvioinnissa läntiset teoriat ovat voimattomia. Niitä paremmin pärjää havaintojen tekoon harjaantunut toimittajakin, jonka työmenetelmät riittävät hyvin ilmiön kuvaamiseen, vaikkakin huonommin sen selittämiseen.

Toimittaja **Susanna Niinivaaran** essee ”Ostoksilla”, joka on julkaistu hänen ja tutkija **Hanna Smithin** kirjassa ”Medvedevin Venäjä”, on paras ja valaisevin Suomessa julkaistu arkipäivän korruption kuvaus.

Aalto-yliopiston professorin **Riitta Kososen** arvio siitä, kuinka kalliiksi Venäjän korruptio tulee myös suomalaisille (HS 5.1.), osoittaa, että ilmiöön pääsee kiinni myös kansainvälisen markkinatutkimuksen menetelmin. Professori Kososen ajatukset siitä, miten ”korruptiokysymys voitaisiin ratkaista”, eivät sen sijaan ole poliittisesti tästä maailmasta.

Runous oppaana

Parhaaksi oppaakseni osoittautui runojen ystävä **Jukka Mallinen** ja hänen pieni kirjasensa ”Varastettua ilmaa”. Se julkaistiin vuonna 2008, jolloin Venäjän sisäinen kehitys kohti yksinvaltaa vakiintui.

Kirjaa ei Suomessa tuolloin uskaltanut ottaa julkaistavaksi mikään kaupallinen kustantaja, kuten ei uskaltaisi ottaa nytkään.

Venäjän kirjallisuutta ja runoutta tutkimalla Mallinen panee paikalleen sellaiset pysyvät Venäjän historian ilmiöt kuin ortodoksinen kirkko ja älymystö. Hän osoittaa, mistä ovat peräisin venäläisten ylimielisyys ja pelko naapureita kohtaan.

Lisäksi hän oli ainoa, joka esitti teorian. Sen mukaan Venäjä kiertää kehää, joka toteutuu historian edetessä aina vain korkeammalla teknisellä tasolla. Pysähtyneisyys johtaa sietämättömään yksinvaltaan, joka purkautuu mullistuksena, jota seuraa sekasortoinen uudistusten kausi, jonka aikana ihmiset alkavat kaivata ”lujaa kättä”, joka palauttaa järjestyksen, jakaa varallisuuden uudelleen ja luo vakauden, joka muuttuu pysähtyneisyydeksi, joka johtaa sietämättömään yksinvaltaan, kumoukseen ja sekasortoon...

Epäselväksi ei jää, missä nyt mennään.

JARMO MÄKELÄ
on Yleisradion ulkomaantoimittaja.

METSÄOBLIGAATIO I/2012

SUOSITTU METSÄOBLIGAATIO ON TÄÄLLÄ TAAS!

Metsäobligaatio I/2012 on noin kolmevuotinen sijoitus, jonka tuotto perustuu kolmen suomalaisen metsäyhtiön, UPM-Kymmenen, Stora Enson ja M-realin, luottoriskin hinnoitteluun. Obligaation alustava vuosituotto on 3 kuukauden euribor + 6 prosenttiyksikköä. Tuotto maksetaan pääomalle neljännesvuosittain. Sijoittajalle palautetaan obligaation nimellispääoma, mikäli edellä mainituissa yhtiöissä ei toteudu luottovastuutapahtumaa laina-aikana.

Merkintäaika: 9.–27.1.2012
Minimisijoitus: 5 000 euroa
Eräpäivä: 7.4.2015

Kysy lisää osoitteesta obligaatio@unitedbankers.fi tai soita 09 2538 0320.

UB UNITED BANKERS
-OMAISUUDENHOITO-

Sijoitus ei ole pääomaturvattu, joten sijoittaja voi menettää sijoitetun pääoman osittain tai kokonaan. Liikkeeseenlaskijana toimii Skandinaviska Enskilda Banken AB (publ) (SEB). Sijoitukseen liittyy riski liikkeeseenlaskijan takaisinmaksukyvystä. Sijoitukselle ei ole asetettu erillistä vakuutta. Lainaehdot ja ohjelmaesite ovat saatavissa myyjältä

www.unitedbankers.fi